

त्रटणनिर्देश

हा शोधनिबंध सादर करताना मला अत्यंत आनंद होत आहे. शिक्षणक्षेत्रात २१

व्या शतकात विविध क्षेत्रांचा विकास झाला. त्यामुळे, मराठी विषयातील विद्यार्थी व शिक्षकांची अभिरूची व अभिक्षमता शोधण्यासाठी “इयत्ता आठवी व नववीची मराठी विषयाची पाठ्यपुस्तके व बी.एड. मराठी अध्यापन पद्धतींचा विद्यार्थ्याच्या मानसशास्त्रीय दृष्टिकोनातून अभ्यास” हा विषय शोधनिबंधासाठी निवडला. या संशोधन कार्यात मला अनेक व्यक्तींचे बहुमोल मार्गदर्शन व सहकार्य लाभले. या शोधनिबंधाच्या संशोधन कार्यात माझे मार्गदर्शक डॉ. पदमिनी एम. एस. यांनी जे सुयोग्य व बहुमोल मार्गदर्शन केले त्याबदल त्यांची मी सदैव त्रूणी राहीन. त्यांनी वेळोवेळी मार्गदर्शन व प्रेरणा देऊन संशोधन कार्यात प्रगती करण्यास योग्य मार्ग दाखविला. त्याच बरोबर माझे आई-वडील, माझी बहिण व माझी मुलगी संयोगिता यांनी जे वेळोवेळी मानसिक पाठिंबा व कार्यप्रेरणा दिली. त्याबदल, मी त्यांची सदैव त्रूणी राहीन.

संशोधनासाठी माहिती संकलित करण्यासाठी संशोधन साधने तयार करण्यासाठी तसेच तपासून योग्य ते बदल करण्याकरीता पुढील लोकांनी सहकार्य केले त्याबदल त्यांचे आभार. कला व वाणिज्य महाविद्यालय, हुपरी येथील प्राध्यापक सौ. आवळे मँडम, प्रा. पाटील पी. ए. तसेच श्री. सोनटके सर, पारिसाण्णात इंग्रेजे ज्युनिअर कॉलेज येथील शिक्षक श्री. निकम सर व श्रीमती उषा पाटील या हुपरी इंग्लिश स्कूल, हुपरी या शाळेतील मराठी शिक्षिका, लक्ष्मीदेवी गर्ल्स स्कूल, हुपरी या शाळेतील श्री. कांबळे सर तसेच राजाराम कॉलेज येथील प्राध्यापक मानसशास्त्र विभागातील श्री. कदम सर, मराठी विभागातील श्री. ताशी सर, महावीर महाविद्यालय, बी.ए.बी. एड. कॉलेजातील सौ. पाटील एन. आर. तसेच सौ. पंडित मँडम तसेच, मानसशास्त्र विभागातील डॉ. नाईक सर, त्याचबरोबर शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर येथील मराठी विभागातील प्राध्यापक श्री. ठाकूर रविंद्र, डॉ. शिंदे विश्वनाथ, श्री. स्मार्त हिमांशु तसेच, शिक्षणशास्त्र

विभागातील प्राध्यापक सौ. पाटील जी. एस. व सौ. पाटणकर पी. एस. या सर्वांनी मोलाचे सहकार्य केले त्याबद्दल त्यांचे हार्दिक आभार. या संशोधनाकरीता प्रश्नावल्या, शोधिका विद्यार्थ्यांकडून भरून घेण्यासाठी, त्याचबरोबर इयत्ता ८ वी व ९ वीच्या मराठी वर्ग शिक्षकांकडून निरीक्षणसूची भरून घेण्यासाठी, कोल्हापूरातील, प्रायव्हेट हायस्कूल, कोल्हापूर, समलोहिया हायस्कूल, कोल्हापूर, न्यू हायस्कूल, कोल्हापूर, तवनाप्पा पाटणे हायस्कूल, कोल्हापूर या चार शाळांतील मुख्याध्यापकांचे हार्दिक आभार. तसेच श्रीमती महाराणी ताराबाई शासकीय अध्यापक महाविद्यालय, कोल्हापूर येथील दडपे मँडम, डॉ. पाटील मँडम, डोणे मँडम यांनी संशोधनाची साधने तयार करताना, तपासून, योग्य त्या सूचना, बदल करण्यास मदत केली त्या बद्दल त्यांची मी आभारी आहे. तसेच, प्राचार्य डॉ. माने आर. बी. यांनी प्रश्नावल्या, शोधिका, निरीक्षणसूची भरून घेण्यास परवानगी दिली व जे सहकार्य केले त्याबद्दल मी आभारी आहे. कै. बाळासाहेब खराडे बी.एड. कॉलेज, कोल्हापूर येथील प्राचार्या सौ. खांडके, सौ. ठक्कर, सौ. बागवान, श्री. पाटसुते यांनी संशोधनाची साधने तयार करताना, तपासून, योग्य त्या सूचना बदल करण्यास मदत केली. त्याबद्दल मी त्यांची आभारी आहे. प्राचार्य सौ. खांडके मँडम यांनी प्रश्नावल्या, शोधिका, निरीक्षणसूची भरून घेण्यास परवानगी दिली व जे सहकार्य केले त्याबद्दल मी आभारी आहे.

गंगाबाई गोळ्यांनी महिला शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय, जत येथील प्राध्यापक श्री. पाटील पी. के. व श्री. होनराव महेश व ग्रंथालयाचे हार्दिक आभार.

शोधनिबंधाचे लेखन तपासून देऊन, योग्य ते बदल सुचवून, जे मार्गदर्शन केले त्याबद्दल डॉ. मेघा गुळवणी मँडमचे हार्दिक आभार. तसेच बाळासाहेब खडेकर ग्रंथालय, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांनी वेळोवेळी पुस्तके, प्रबंध, व्हॉलूम उपलब्ध करून दिले त्याबद्दल त्यांची आभारी आहे. तसेच, हे शोधनिबंधाचे कॉम्प्युटर टायपिंग करून, मोलाचे सहकार्य केले त्याबद्दल त्यांचे आभार मानते. शोधनिबंध पूर्ण करण्यासाठी ज्यांनी ज्यांनी प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष मदत केली त्या सर्वांचे मनस्वी आभार.

Dr. Mahajan
कृ. महाजन शंकरीता दावत्से